

İDARİ YARGIDA TAZMİNAT DAVASI

I- İDARİ YARGIDA DAVA AÇMA SÜRESİ

İdari Yargı'da açılacak tazminat davalarında (tam kaza davalarında) zamanaşımı süresi, 2577 sayılı İdari Yargılama Yasası'nın 13.maddesine göre, zarara uğrayanların haksız ve hukuka aykırı eylemi öğrenmelerinden başlayarak (1) yıl ve herhalde eylem gününden başlayarak (5) yıldır. Eğer bedensel zarar (kalıcı sakatlık) söz konusu ise, zamanaşımının başlangıcı kesin maluliyete ilişkin Sağlık Kurulu raporunun öğrenildiği tarih olacaktır. Ölümde kuşkusuz zamanaşımının başlangıcı ölüm tarihidir.

II- İDARENİN HİZMET KUSURUNDA UZAMIŞ ZAMANAŞIMI YOKTUR

Bileceğiniz gibi, Anayasa'nın 40'ıncı maddesinin 2.fıkrasına göre "Kişinin, resmi görevliler tarafından vaki haksız işlemler sonucunda uğradığı zarar kanuna göre Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır." Gene Anayasa'nın 129. maddesi 5.fıkrasına göre de "Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilir."

Bu hükümler çerçevesinde yorumlanması gereken 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 13.maddesi 1.fıkrasına göre de:" Kişiler kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak uğradıkları zararlardan dolayı bu görevleri yerine getiren personel aleyhine değil, ilgili kurum aleyhine dava açarlar. Kurumun, genel hükümlere göre sorumlu personele rücu hakkı saklıdır."

Görüldüğü gibi, Anayasa, kamu görevlerinin yerine getirilmesi sırasında ortaya çıkabilecek zararlar için devletin asli ve birinci derecede sorumluluğu esasını kabul etmiştir.

Kamu hastanelerinde yapılan tıbbi müdahale ve bakım hizmeti yüzünden zarar gören kişi, öncelikle devleti veya ilgili kamu tüzel kişisini dava edebilecek; davacıya tazminat ödemek zorunda kalan devlet de ilgili personele rücu edebilecektir.

Bu açıklamalardan anlaşılacağı üzere bir "tüzel kişi" olan Devletin veya kamu kurumunun "hizmet kusuru" nedeniyle sorumluluğu bulunmakla birlikte, ceza sorumluluğu söz konusu olamayacağından, Devlete ve kamu kurumlarına karşı açılacak davalarda uzamış ceza zamanaşımı da söz konusu olamayacaktır.

III-HEKİMİN KİŞİSEL KUSURU VARSA ADLİ YARGIDA DAVA AÇILABİLİR.

O ZAMAN VEKALET AKDİNE İLİŞKİN (5) YILLIK ZAMANAŞIMI, HEKİM SUÇLU BULUNMUŞSA UZAMIŞ CEZA ZAMANAŞIMI SÖZ KONUSU OLUR.

Tedavinin zararlı sonucundan (ölümden ve bedensel zarardan) kamu görevlisi doktorun veya yardımcı personelin haksız eylem niteliğinde "**görevden ayrılabilir kişisel kusurları**" varsa, haklarında **adli yargıda** dava açılabilir. (HGK.26.09.2001, E.2001/4-595 K.2001/643 sayılı, HGK.15.11.2000, E. 2000/4-1650 K.2000/1690 sayılı, 4.HD.30.11.1998, 6342-9531 sayılı, 4.HD. 17.12.1976, 692-11046 sayılı kararları)

O zaman (2) tür **zamanaşımı** söz konusu olur:

Birincisi, Yargıtay'ın yerleşik kararlarına göre hekim ile hasta arasındaki ilişki vekalet akdine dayandırıldığından, (5) yıllık zamanaşımı uygulanır.

Hekimin suç sayılır bir eylemi varsa ve ceza mahkemesince mahkumiyetine karar verilmişse, o zaman da tazminat davasına uzamış (ceza) zamanaşımı uygulanır.

IV- HEM HEKİME VE HEM HASTANEYE KARŞI AYRI AYRI DAVA AÇILABİLİR

Kamu hastanesine karşı, daha doğrusu kamu hastanesini bağlı olduğu Bakanlık yada üniversite veya kamu kurumuna karşı “hizmet kusuru” nedeniyle İdari Yargı’da, hekime karşı “kişisel kusuru” nedeniyle Adli Yargı’da dava açılabilir. Derdestlik söz konusu olmaz. Hargisi önce biterse, öteki konusuz kalmış olur.

DAHA GENİŞ BİLGİ VE YARGITAY KARARLARI İÇİN

SİTE’mizin “Araştırma Yazıları” bölümünde “Hekimlerin ve Hastanelerin Sorumluluğu” başlıklı (63) sayfalık bir yazım var. Orada aradığınız tüm Yargıtay kararlarını bulacaksınız.

www.TazminatHukuku.com